



LESPLAN READ2ME!

Deze docentenhandleiding bevat twee lessen voor de Read2Me!-voorleeswedstrijd, waarin leerlingen leren voorlezen, feedback geven en ontvangen, en zich voorbereiden op de voorleeswedstrijd. De lessen zijn ontworpen om leesplezier te bevorderen en de leerlingen te helpen groeien in hun voorleestechnieken.

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	2
Doelgroep	3
Voorkennis leerlingen	3
Lesdoelstellingen	4
Leerdoelen van de lessenserie	4
Opbouw van de lessenserie	4
Les 1 . Leren voorlezen	7
Les 2 . Leren jureren	9
Lesmateriaal en lijst benodigdheden	10



INLEIDING

Read2Me! is dé voorleeswedstrijd voor brugklassers en al sinds 2009 een groot succes. Leerlingen uit de brugklas strijden met elkaar in een wedstrijd, waarin zij elkaar fragmenten uit hun favoriete jeugdboeken voorlezen. Deze interactieve manier draagt bij aan (voor)lezen en (voor)leesplezier op school.

Read2Me! maakt van voorlezen een feestje en biedt docenten concrete handvatten om het (voor)lezen te laten aansluiten bij hun vakinhoud en kerndoelen. Zo is er een vernieuwde lessenserie beschikbaar en korte video's voor leerlingen en docenten over hoe je goed kunt voorlezen. Deze lesbrieven voor een tweedelige lessenreeks rondom Read2Me! is bruikbaar in de klas om de leerlingen voor te bereiden op Read2Me!, maar ook om met (voor)leesplezier in brede zin bezig te zijn. Zet je deze lessenreeks in de brugklas in, dan zijn je leerlingen er helemaal klaar voor om mee te doen aan Read2Me!. De lessenreeks kan los van de voorleeswedstrijd ook in hogere klassen worden ingezet om op een leuke manier aan leesbevordering te werken. De lessenreeks sluit aan op meerdere kerndoelen, waardoor de reeks interessant is in alle klassen en op alle niveaus.

Bekijk voordat je begint eerst de video van auteur Simon van der Geest met (voorlees)tips voor docenten in onze toolkit voor scholen. www.read2mevoorleeswedstrijd.nl/toolkit-voor-scholen

Veel plezier met deze lessen!

DOELGROEP

Deze lessen zijn bedoeld voor brugklassen, maar kunnen ook eenvoudig worden aangepast voor andere leerjaren. De lessen zijn bedoeld om leerlingen van de brugklas voor te bereiden om mee te doen aan de voorleeswedstrijd Read2Me!, waarvan de finale meestal in het voorjaar plaatsvindt.

Let op: alleen brugklassen doen mee aan de Read2Me!-finale, maar je kunt natuurlijk ook een eigen voorleeswedstrijd op school organiseren met andere leerjaren.

VOORKENNIS LEERLINGEN

De voorkennis kan heel wisselend zijn. Peil de voorkennis door middel van een klassengesprek. Voorbeelden van vragen zijn:

- Word je wel eens voorgelezen?
- Wie is je favoriete voorlezer?
- Wat maakt iemand een goede voorlezer?
- Hoe ziet een voorleesmoment er bij jou uit?
- Wat voor boeken lees jij graag?
- Uit welke boeken ben je voorgelezen, of lees jij graag voor?

TIP Het is goed om zelf ook je voorleeservaringen te delen om interactie te stimuleren. Wat maakt iemand een goede voorlezer? Bekijk deze leuke filmpjes uit de videoserie *Beter Voorlezen met Simon van der Geest* in de toolkit om te kijken wat Simon van der Geest ons kan leren over:

- Voorleestechieken:
Aflevering 2 – Hoe kan ik goed voorlezen?
- Welke boeken en fragmenten geschikt zijn om voor te lezen:
Aflevering 3 – Hoe kies ik een goed voorleesboek?

TIP Vertel ook zelf over je eigen (voor)leeservaringen. Zo geef je het goede voorbeeld én krijg je vaak meer interactie in de klas. Je kunt ook aflevering 1 bekijken van de videoserie *Beter Voorlezen met Simon van der Geest* ter introductie. Deze aflevering laat de leerlingen onder andere zien waarom voorlezen, lezen en voorgelezen worden zo leuk en belangrijk is. In de toolkit staat een document waarin per video van de videoserie wordt uitgelegd hoe je de video in kunt zetten.

LESDOELSTELLINGEN

- De leerlingen lezen voor
- De docent leest voor
- De leerlingen geven en ontvangen feedback
- De leerlingen oefenen met voorlezen
- De leerlingen praten over hun (voor)leeservaringen
- De leerlingen selecteren boeken en fragmenten geschikt om voor te lezen

LEERDOELEN VAN DE LESSENSERIE

- Kennismaken met voorlezen en voorgelezen worden
- Leren over voorleestechnieken en deze toepassen
- Leren wat een goed voorleesfragment moet bevatten
- Leren feedback geven en ontvangen

OPBOUW VAN DE LESSENSERIE

Deze serie bestaat uit twee lessen en een huiswerkopdracht, waarin de leerlingen:

- Kennismaken met voorlezen en voorgelezen worden
- Voorleestechnieken leren en toepassen aan de hand van een aantal korte video's van een professional
- Feedback geven en ontvangen

AANBEVELING: Er is een verdiepingsles die ingezet kan worden als derde les om de leerlingen helemaal klaar te stomen om deel te kunnen nemen aan de voorleeswedstrijd Read2Me!. In die les oefenen de leerlingen verder met wat ze in deze eerste twee lessen hebben geleerd.

TIJDSINDELING (2X 50 MIN)

Tijd	Onderdeel
15 minuten	Introductie in de klas
10 minuten	'Slecht' voorlezen en nabespreken
5 minuten	Video Aflevering 3 – Hoe kies ik een goed voorleesboek? over voorleestechnieken laten zien
15 minuten	Goed voorlezen met afstreekkaart en nabespreken
5 minuten	Huiswerk uitleggen en afsluiting les

Tijd	Onderdeel
10 minuten	Introductie in de klas, huiswerkbepreking en uitleg
20 minuten	Voorlezen in groepjes en feedback geven
10 - 20 minuten	Klassengesprek over de opdracht
Bonus: 10 minuten	Kies je voor een klassengesprek van 10 minuten, dan houd je 10 minuten over om als docent nog een keer voor te lezen met juryformulieren voor de leerlingen.

NIEUWE KERNDOELEN

De kerndoelen (onderbouw, voortgezet onderwijs) die aan bod komen, zijn:

Leergebied	Kerndoel-nummer	Doelzin
Nederlands	1	De school stimuleert de taalcompetentie van leerlingen.
	1A	De school zorgt voor een rijke taal- en leesomgeving.
	1B	De school stimuleert de taalontwikkeling van de leerling in alle leergebieden.
Nederlands	2	De leerling begrijpt teksten.
	2A	De leerling toont begrip van zakelijke en literaire teksten.
	2B	De leerling evalueert en reflecteert op zakelijke en literaire teksten.*
Nederlands	5	De leerling ontwikkelt zich als bewuste taalgebruiker.
	5A	De leerling reflecteert op het proces en evalueert het product van een taalactiviteit.
Nederlands	7	De leerling verkent het gebruik van taal.
	7A	De leerling verkent hoe je met taal uiting geeft aan identiteit.
Nederlands	8	De leerling doet ervaring op met literatuur.
	8A	De leerling ontwikkelt een eigen leesvoorkeur.*
	8B	De leerling verkent de waarde van literatuur.*
Moderne Vreemde Talen	2	De leerling toont begrip van auditieve en audiovisuele [...talige] fictie- en non-fictieteksten.
Moderne Vreemde Talen	3	De leerling toont begrip van schriftelijke fictie- en non-fictieteksten in de doeltaal.
Moderne Vreemde Talen	4	De leerling spreekt en voert gesprekken in de [...] taal, afgestemd op doel, publiek en context.
Moderne Vreemde Talen	6	De leerling verwerkt teksten in de doeltaal mondeling en schriftelijk om tot kennisopbouw en begrip te komen.

NB: of alle bovenstaande kerndoelen aan bod komen, ligt in sommige gevallen aan hoe deze lessenreeks precies wordt ingezet. Wordt de lessenreeks bij zowel Nederlands als een vreemde taal gegeven, dan komen de kerndoelen van beide vakken aan bod.

*Bij de kerndoelen die gaan over evaluatie en reflectie is het nodig om tijdens de klassengespreksmomenten voldoende aandacht te besteden en voor voldoende diepgang te zorgen over wat de leerlingen ook inhoudelijk gelezen en gehoord hebben. Blijft de focus op de voorleestechieken, dan geef je niet / nauwelijks aandacht aan de kerndoelen die **vet** zijn in het overzicht.

LES 1: LEREN VOORLEZEN

- 5 minuten: Open de les met het vertellen over of voorlezen uit een boek waaruit je zelf graag voorgelezen werd of wordt/ waaruit je graag voorleest (afhankelijk van je persoonlijke situatie).
- 10 minuten: Vertel kort wat er op het programma staat en vertel ook kort over de wedstrijd Read2Me!, want dat is de aanleiding voor deze lessenreeks. In de [toolkit voor scholen](#) staat meer informatie over de wedstrijd. Wat in elk geval belangrijk is om te vertellen: Read2Me! is een provinciale voorleeswedstrijd met verschillende rondes: een klassenronde, een schoolronde, een bibliotheekronde en een provinciale ronde. De wedstrijd heeft onder andere als doel om van voorlezen een feestje te maken en om leerlingen kennis te laten maken met verschillende mooie jeugdboeken.

Peil de voorkennis van de leerlingen doormiddel van een klassengesprek. De vragen vermeld onder het kopje 'beoogde voorkennis' kun je hiervoor gebruiken, maar je kunt ook zelf vragen kiezen die passen bij de klas en de doelstellingen van de les.

- 5 minuten: Lees voor uit een boek van de titellijsten uit de [toolkit](#) of dat je passend vindt bij de klas. Doe dit expres 'verkeerd'. De tips van Simon van der Geest sla je dus in de wind of voer je tegenovergesteld uit.

TIP Bekijk de video over voorleestechnieken uit de videoserie **Beter Voorlezen met Simon van der Geest als voorbereiding van de les en bekijk ook het juryformulier. Zo kun je vooraf bedenken welke dingen je expres fout gaat doen bij het voorlezen. Je kunt denken aan onverstaanbaar voorlezen, op vreemde momenten harder of zachter gaan voorlezen, de verkeerde emotie gebruiken (bijvoorbeeld een verdrietig stuk heel blij voorlezen), etc.**

- 5 minuten: Vraag aan de leerlingen wat ze van het voorlezen vonden. Wat viel ze op, wat ging er goed/niet goed?
- 5 minuten: Speel de video [Aflevering 3 – Hoe kies ik een goed voorleesboek?](#) met voorleestips van Simon van der Geest af.
- 5 minuten: Deel de afstreekkaart uit met daarop de voorleestips die ook in de video gegeven werden. Op de afstreekkaart staan de voorleestips omschreven in toegankelijke taal. Bekijk of je een aantal punten van de kaart toch wat verder wilt toelichten.

- 5 minuten: Lees uit hetzelfde boek een passend fragment voor aan de hand van de tips uit de video. Lees nu dus juist goed voor. Tijdens het luisteren strepen de leerlingen de technieken af die ze herkennen uit de video van Simon van der Geest.
- 5 minuten: Vraag wat de leerlingen nu beter vonden dan bij het voorlezen aan het begin van de les. Wat maakt dat het nu beter gaat?
- 5 minuten: Leg uit wat er op de planning staat voor de volgende les. Ook wordt er huiswerk ([huiswerkblad in toolkit](#)) meegegeven: kies een boek dat je leuk vindt of dat je aanspreekt en kies hieruit met de hulp van de video [Aflevering 3 – Hoe kies ik een goed voorleesboek?](#) (video voor leerlingen) uit de videoserie Beter Voorlezen met Simon van der Geest een passend fragment uit. Deze worden de volgende les voorgelezen. Je kunt hierbij zelf inschatten of de leerlingen hulp nodig hebben bij het zoeken naar boeken. Als hulpmiddel kun je terugvallen op de titellijsten uit de toolkit en de leerlingen verwijzen naar de (school)bibliotheek. Indien mogelijk vraag je een aantal boeken aan en leg je die neer zodat leerlingen aan het eind van de les meteen een boek kunnen zoeken.

TIP Zorg zelf ook voor een nieuw fragment uit een nieuw boek, zodat je het goede voorbeeld geeft. Je kunt met de leerlingen ook een uitdaging afspreken over het huiswerk. Bijvoorbeeld: als één van de leerlingen de mooiste uitleg heeft over waarom dit fragment is gekozen, wint de klas. Als de docent een mooiere uitleg heeft, wint de docent.

LES 2: LEREN JUREREN

- 5 minuten: Open de les met de vraag of alle leerlingen hun boek bij zich hebben en een fragment hebben kunnen vinden. Je neemt zelf ook weer een boek mee dat passend is bij de groep.
- 5 minuten: Je introduceert het juryformulier. Dit formulier is een voor kinderen toegankelijke versie van het juryformulier dat ook gebruikt wordt bij de Read2Me!-voorleeswedstrijd.
- 20 minuten (5 minuten per leerling, inclusief feedback): Er worden groepjes van 4 leerlingen gemaakt. In ieder groepje leest iedere leerling voor. De andere leerlingen geven feedback aan de hand van het juryformulier dat ze gekregen hebben. De leerlingen krijgen de opdracht om niet zomaar feedback te geven, maar om positieve feedback te geven. Dat doen de juryleden bij Read2Me! namelijk ook, omdat Read2Me! om leesplezier gaat. Tips geven mag, maar leerlingen moeten het positief houden. Jij loopt rond om in de gaten te houden of alle leerlingen actief meedoen en hun best doen om goede feedback te geven en deze ook goed te ontvangen.
- 10 – 20 minuten: De klas komt weer samen. Je opent een klassengesprek. Vonden de leerlingen het moeilijk om feedback te geven of ontvangen? Waarom vonden ze het makkelijk/moeilijk?

Optioneel: docent leest voor

- 10 minuten: Kies je voor een klassengesprek van 10 minuten, dan is er ruimte voor een extra activiteit, bijvoorbeeld onderstaande voorleesactiviteit:
 - 5 minuten: Je leest het stuk voor dat die heeft uitgezocht uit het nieuwe boek. De leerlingen vullen nog 1x het juryformulier in.
 - 5 minuten: Je bespreekt met de klas wat de positieve punten en wat de verbeterpunten zijn die de leerlingen opgeschreven hebben. Wat zijn de belangrijkste punten en wat kunnen ze meenemen naar de Read2Me!-voorrunde?

TIP Stimuleer de leerlingen om veel te oefenen met voorlezen. Dat kan met ouders of verzorgers, broertjes, zusjes, andere familieleden of kennissen, vrienden en huisdieren. De videoserie *Beter Voorlezen met Simon van der Geest* is ook te vinden op de toolkit voor scholen. Leerlingen kunnen die zelf ook bekijken. Stimuleer de leerlingen om dat te doen, want Simon van de Geest heeft heel goede tips. Aflevering 1 is voor leerlingen ook zeer de moeite waard om te bekijken.

LESMATERIAAL EN BENODIGDHEDEN

Voor beide lessen heb je de volgende materialen nodig:

- **Toolkit Goede voorleesboeken**
- **Boekentipslijst** (beschikbaar in de toolkit)
- **Afstreepkaarten** (2 per leerling, 1 per docent)
- **Juryformulieren** (toegankelijk voor kinderen, 1 per leerling)
- **Juryformulier voor de docent** (officiële versie)
- **Voorleesboeken** (beschikbaar in de bibliotheek of de lijst met boekentips)
- **Video's** ([Aflevering 2 – Hoe kan ik goed voorlezen?](#) en [Aflevering 3 – Hoe kies ik een goed voorleesboek?](#))
- **PowerPoints**
- **Vragen voor nabespreking**

VOORBEREIDINGSTIP: Het kan handig zijn om extra boeken aan te vragen in de schoolbibliotheek als voorbeeld van een goed voorleesboek.

LES 1:

- Dit lesplan
- Video [Aflevering 2 – Hoe kan ik goed voorlezen?](#)
- PowerPoint les 1
- Huiswerkblad (1 per leerling)
- Afstreepkaart voor leerlingen (1 per leerling)
- Afstreepkaart voor docent
- Voorleesboek
- Eventueel extra boeken die als voorbeeld kunnen dienen van een goed voorleesboek.

LES 2:

- Dit lesplan
- De video [Aflevering 3 – Hoe kies ik een goed voorleesboek?](#)
- PowerPoint les 2
- Juryformulier toegankelijk voor kinderen (3 per leerling, 4 per leerling als er wordt gekozen voor de extra optie 'de docent leest voor')
- Juryformulier voor docent (officieel juryformulier voor Read2Me!)
- Voorleesboek (ander boek dan in les 1)
- Eventueel extra boeken die als voorbeeld kunnen dienen van een goed voorleesboek.